

Economic Policy Reforms Going for Growth - 2006 Edition

Summary in Turkish

Ekonomik Politika Reformları Büyümeye Geçiş: 2006 Basımı

Türkçe Özet

Özet

Son yirmi yıl içerisinde başta Japonya ve bazı Avrupa Anakarası ülkeleri olmak üzere bir dizi OECD ülkesinde yaşam standartları performansı en yüksek ülkelerin daha da gerisine düştü. Aynı zamanda, diğer OECD ülkelerinin büyüme potansiyeli de arttı. Bu performans farklılığı yaşam standartlarının sürekli bir şekilde gelişmesinin en iyi nasıl teşvik edilebileceğine dair politik dersler içeriyor.

Büyümeye Geçiş'in bir yıl önce çıkan birinci sayısında bu derslerden bazıları ortaya konuldu. Burada OECD'nin uzun zamandır yapılan ülke ve sektör araştırmalarını tamamlayıcı nitelikte yeni bir kıyaslama gözlem şekli başlatıldı. OECD komisyonları ve personelinin detaylı uzmanlığının yanı sıra, ekonomik performansla iyi tanımlanmış bir bağlantı içerisindeki yapısal politika göstergelerinden yararlanılarak, her OECD üyesi için beş politik tavsiyede bulunuluyor.

Geçen yılki basımda, ağırlıkla emek ve ürün pazarlarına odaklanılmıştı. İkinci sayıda ise bu alanlarda sağlanan ilerleme izleniyor. Ayrıca, yapısal gözlem çalışmasına temel oluşturan göstergelerin kapsamı genişletilerek uzun bir süredir büyümenin başlıca itici güçlerinden biri olarak kabul edilen yaratıcı yenilikçiliği teşvik eden politikalar da hesaba katılıyor. Aynı ruhla, ancak o kadar kesin olmamakla beraber, *Büyümeye Geçiş*'in bu sayısında bu alandaki faaliyetlerin düzenlenmesinin ekonomik büyümeyi nasıl etkilediği de araştırılıyor. Son olarak, birkaç adım geriye gidilerek başarının ölçülmesi için gözlem sürecinde kullanılan ölçüt değerlendiriliyor.

1. Bölüm'de ülkelerin 2005 basımı *Büyümeye Geçiş*'te belirlenen politik önceliklerle uyumlu önlemler alınmasında geçen yıl sağladıkları ilerleme özetleniyor. Emek verimliliğindeki performansın ve emek kullanımının artırılmasına yönelik politik reformlarda sağlanan ilerleme gözden geçirilerek temel bulgular şöyle özetleniyor:

- Emek verimliliğinin artırılmasına yönelik politik öncelikler bakımından, emek pazarlarına giriş üzerindeki kontrollerin ve rekabeti kısıtlayıcı diğer düzenlemelerin

gevşetilmesi, insan sermayesi oluşumunun güçlendirilmesi ve emek verimliliğini olumsuz etkileyen diğer politik alanlarda reformlara gidilmesi doğrultusunda, belirlenen politik önceliklere uygun adımlar atılmakta ya da atılmış bulunuyor.

- Emek kullanımının artırılmasına yönelik politik öncelikler bakımından, özellikle Avrupa Anakara ülkeleri için belirlenen politik önceliklere paralel reformlar çoğu durumda henüz gerçekleştirilmediği gibi, daha planlama aşamasında da değil. Örneğin, belirli yaşların üzerinde çalışma konusunda hâlâ yüksek olan dolaylı vergilerin, vergi takozlarının (yüklerinin) ve emek maliyeti tabanlarının azaltılmasına yönelik olarak atılmakta olan adımlar çok sınırlı. Engelliler ve hastalık yardım sistemleri alanında ise daha fazla reform eğilimi gözlemleniyor.

Özette her bir OECD ülkesine (ve bir bütün olarak Avrupa Birliği'ne) yönelik notlar esas alınarak beş somut önceliğin her birinde sağlanan ilerleme hakkında daha ayrıntılı bilgiler veriliyor (2. Bölüm). Reformların uygulanması doğrultusundaki yasaların ve diğer kararların geçirilmesine ek olarak, tek tek ülkeler hakkındaki notlarda hükümet bildirimleri ve parlamentolara sunulan yasa tasarıları gibi reformların ilk aşamaları belgeleniyor.

3. Bölüm'de ülkeler arasında yaratıcı yenilik çabaları ve sonuçlarının yanı sıra bu sonuçlar üzerinde etkisi olan ve diğer politik alanları kapsayan bir karşılaştırma yapılıyor. Yaratıcı yenilikçilik uzun süredir maddi yaşam standartlarında başlıca ilerleme kaynağını oluşturuyor. Bununla birlikte, yaratıcı yenilik çabalarının sonuçları genellikle son derece belirsiz olup bir bütün olarak topluma yararı özel firmalara olan yarardan daha fazla olabilir. Dolayısıyla yaratıcı yenilikçiliği teşvik için hükümetler özel sektör Ar-Ge projelerine mali destek ve kamu kurumlarında araştırmalara fon sağlanması gibi çeşitli önlemler uygulamaya koydular. Ayrıca, patent yasaları ve benzeri hukuki yaptırımlar yenilikçilere geliştirdikleri yeniliklerin değerlendirilmesi üzerinde süreli ve özel haklar sağlıyor.

Son yıllarda politik olarak en çok yenilikçilik sistemlerinin etkinliğinin artırılmasına yönelik bu ve diğer önlemlerin etkinliğinin güçlendirilmesine dikkat gösterildi. Bunun sonucunda Ar-Ge çalışmalarının finansmanına yönelik enstrümanlar sadece geliştirilmekle kalmayıp, aynı zamanda kamu araştırma kuruluşları ile sanayi arasındaki etkileşimlerin güçlendirilmesine yönelik politikalar uygulamaya konuldu.

3. Bölümde ele alınan ve yenilikçiliği harekete geçiren başlıca unsurların analizinden yararlanılarak her bir ülke için yenilikçiliğin desteklenmesine yönelik politika tavsiyeleri belirlendi. Tüm OECD ülkelerine yönelik bu tavsiyeler 4. Bölümde tek tek ülkeler hakkındaki notlarda yer alıyor. Burada emek ve ürün pazarları için de aynı yaklaşım benimsendi: Politik yapılarda belirlenen zayıflıklar ile birlikte yaratıcı yenilikçilik performansında yetersizlik ya da yenilikçilik alanındaki (beceriler ya da mali koşullar gibi) en belirleyici faktörlerdeki zayıflıklar ele alınıp en iyi uygulamaya daha yaklaşmak için reformlar gerektiği öneriliyor.

Yaratıcı yenilikçiliğin sonuçları ve belirlenen politik tavsiyelere bakıldığında ortaya çıkan ülke grupları şunlar:

- Yenilikçilik alanında İskandinavya, ABD ve Japonya başı çekiyor. Bunların çoğunda (Japonya istisna olmak üzere) son on yıl içerisinde güçlü bir verimlilik artışı yaşandı. Ve çoğunda üçüncü kademe eğitimden mezun olma oranlarının yüksek olduğu görüldü. Ancak birkaç ülke hizmet alanında yenilikçiliğin geliştirilmesi sorunuyla karşı karşıya bulunuyor.

- Yenilikçilik alanındaki performans yelpazesinin diğer ucunda, Güney Avrupa’da eğitim alanında iyileştirmeler, Orta Avrupa’da ürün pazarında daha güçlü bir rekabet sağlanması gerekiyor.
- Orta kademelerde ise verimlilik konusunda performansın genel olarak iyi olduğu ABD dışındaki İngilizce konuşulan ülkeler yer alıyor. Bu ülkelerin ortak sorununu kamu araştırmaları ile sanayi arasındaki bağların güçlendirilmesi oluşturuyor.
- Başta Fransa ve Almanya olmak üzere diğer ülkeler ise yenilikçilik alanında ortalamanın üzerinde bir performans gösterme eğilimindedir; ancak üçüncü kademe eğitimin güçlendirilmesi gerekiyor. Bunların çoğu özel sektör Ar-Ge çalışmalarını desteklemeye dönük mali önlemlerin maliyet etkinliğini de geliştirebilirler.

5. *Bölümde* mali piyasa düzenlemeleri ile ekonomik büyüme arasındaki bağa biraz ışık tutuluyor. OECD ülkeleri arasında mali sistemlerin genel büyüklüğü, yapısı ve aynı zamanda bankacılık ve menkul kıymet piyasalarındaki rekabet baskılarının derecesi bakımından önemli farklılıklar olduğu görülüyor. Bu farklılıkların altında, bir ölçüde, düzenlemeler alanındaki farklılıklar yatıyor. Özellikle, bankacılık alanında rekabet önünde büyük engellerin korunduğu ya da menkul kıymetler piyasasında yatırımcılar için çok az koruma getirilen düzenlemeler mali sistemlerin gelişmesini sekteye uğratarak ekonomik büyümenin daha zayıf olmasına yol açıyor. Gerçekten de, bu bölümde sunulan ampirik analiz sonuçları düzenlemelerin mali gelişme için daha elverişli olduğu ülkelerde dış finansmana daha bağımlı olan sektörlerin daha hızlı büyüdüğünü gösteriyor.

6. *Bölümde* kişi başına düşen GSYİH’nın genel refah düzeyini ne derece makul ölçüde temsil ettiği değerlendiriliyor. Diğer ulusal gelir hesaplama yöntemlerinin bu amaca daha uygun olduğu ileri sürülebilir. Ancak bunların elde edilmesi kolay olmadığı gibi, OECD ülkelerinin çoğunda bunlarla GSYİH arasında zaten yakın bir karşılıklı ilişki bulunuyor. GSYİH kavramı “genişletilerek” boş zamanların, hanehalkları içindeki gelir paylaşımının ve bölüşümle ilgili hususların dahil edilmesi yoluyla yapılan örnek hesaplar, ülkeler arasında bu göstergelere dayalı olarak yapılan sıralamanın kişi başına düşen GSYİH ile genellikle benzer olduğunu gösteriyor. Genel olarak, her türlü refah değerlendirmesinde kişi başına düşen GSYİH kritik bir öneme sahip olmaya devam etmekle birlikte, refah konusunda daha kapsamlı bir resim elde etmek için bunun diğer önlemlerle tamamlanması gerekiyor.

© OECD 2006

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir

www.oecd.org/bookshop/

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü,
Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.

rights@oecd.org

Faks: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation Unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights/

